

Záznam z XLV. Akademického fóra
<http://jcmf.cz/sovy>

Věda versus politika II

Veřejný, volně přístupný seminář se konal ve čtvrtek 28. listopadu 2013, 14:00-17:00, ve Velké posluchárně v sídle Jednoty českých matematiků a fyziků, Praha 1, Žitná 25.

AF-XLV – Přílohy:

P-Z Průvodní dopis k Záznamu z XLV. Akademického fóra.

Z-1 Záznam z AF-XLV.

Z-2 Účastníci AF-XLV.

Informace:

Z-3 R. Haňka: Dopis k údajům na AF-XLIV.

Z-4 Ke Statutu Ceny ministra pro vynikající studenty.

Z-5 Vyhlášení Stipendia Georga Placzeka 1204.

Z-6 Stanovisko AV ČR ke jmenování členů RVVI.

Základní výzkum a průmysl:

Z-7 L. Kunz: Základní výzkum a průmysl v České republice.

Z-8 Český statistický úřad: Výdaje na výzkum 2012.

Z-9 J. Musilová: Několik výmluvných čísel z oblasti financování VaVaI.

Z-10 Metodika hodnocení výsledku VO 2014–2016. Material pro jednání.

Maturita, matematika:

Z-11 J. Kubát: Maturitní zkouška – postavení matematiky.

Z-12 Senátní slyšení

Z-13 M. Černohorský: Maturita z matematiky a hamletovská slova ministrů školství.

Z-14 L. Pátý: K diskusi o matematice

Z-15 J. Rakosník: Dny otevřených dveří na Matematickém ústavu AV ČR

XLVI. Akademické fórum:

Z-16 Pozvánka na AF-XLVI.

1. Uvítání. Informace.

Po zahájení ve 14:15 a uvítání účastníků (Z-2) sdělil M. Černohorský tyto informace:

1.1. Dopis Prof. Haňky.

V reakci na prezentaci Prof. Chýly na XLIV. Akademickém fóru sdělil hlavní vědecký poradce předsedy vlády Prof. Haňka ve svém dopise (Z-3) (7.11.), v souladu s jeho přáním rozeslaném (13.11.) všem adresátům Záznamu z AF-XLIV, že podstatou jeho vyjádření o vztahu výzkumných institucí a průmyslu na předemtné konferenci byla kritika přístupu spíše

průmyslu než univerzit či v.v.i. Pokud jde o příznivou představu vyslovenou v závěru konference, šlo skutečně o přání velmi žádoucí a, optimisticky viděno, i uskutečnitelné. (Plná srozumitelnost této poznámky vyžaduje znalost prezentace Prof. Chýly, viz Záznam AF-XLIV, příloha Z-8, a dopisu Prof. Haňky (Z-3).)

1.2. Aktualizace programu.

Program semináře s původně jediným tématem „Vztah průmyslu k základnímu výzkumu“ s vystoupením ředitele Ústavu fyziky materiálů AV ČR Prof. RNDr. Ludvíka Kunze, CSc., dr. h.c. (Z-7), byl rozšířen o téma „Nepovinná maturitní zkouška z matematiky“ s vystoupením předsedy JČMF RNDr. Josefa Kubáta (Z-11).

Téma výzkum–průmysl bude dominující na některém z dalších Akademických fór s účastí generálního ředitele CEO Siemens Česká republika Ing. Eduarda Palíška, Ph.D., MBA.

Aktuální informací je „Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací 2014–2016 – materiál pro jednání“ (Z-10).

1.3. Cena ministra pro vynikající studenty a absolventy studia ve studijním programu.

Cenu ministra získávají dosud až na zcela řídké výjimky jen absolventi doktorských studií. Předkládaný návrh (Z-4) zabezpečuje orientaci i na studenty a absolventy studijních programů magisterských a bakalářských.

1.4. Vyhlášení Stipendia Georga Placzeka 1914.

Stipendium Georga Placzeka (SGP: 3000 amer. dolarů) pro absolventy středních škol nastupujících ke studiu fyziky je od letošního roku v gesci brněnské pobočky JČMF. Text jeho vyhlášení pro rok 2014 Výborem brněnské pobočky JČMF (Z-5) připravila členka Správní komise SGP RNDr. Marie Fojtíková, pověřená kontaktem s americkou nadací Placzek Family Foundation (PFF), jejímž presidentem je synovec Georga Placzeka F. Antony Placzek.. Je žádoucí získat k dosud jedinému českému sponzoru DELONG INSTRUMENTS a.s. další sponzory, poskytujících prostředky třeba jen ve výši poloviny jednoho stipendia, aby při využití většinového podílu PFF mohlo být stipendium udělováno více než jen dvěma uchazečům.

1.5. Výdaje na výzkum 2012.

Zpráva Českého statistického úřadu (7.11.2013) (Z-8) je jedním z podkladů informativního přehledu dílčích údajů o financování výzkumu, zpracovaného Prof. Janou Musilovou (Z-9).

1.6. Stanovisko AV ČR ke jmenování členů RVVI.

K materiálům zveřejněným v uplynulých dvou letech, upozorňujícím na protiprávnost stavu Rady pro výzkum, vývoj a inovace, přistupuje Stanovisko AV ČR (Z-6) se střízlivě věcným konstatováním rozporu stavu RVVI se zákonem.

1.7. Trvajících nezákonnost v Radě pro výzkum, vývoj a inovace.

Kvalifikovanému právníkovi a i každému laikovi, vybavenému schopností elementárního logického úsudku, může být nezákonnost složení Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI, Rada), jmenované 30.11.2011, snadno a mimo jakoukoli pochybnost jasná. Snahy o nápravu vycházejí dosud naprázdno. Paradoxně „újma“, již jsou dva z členů z Předsednictva Rady, exministrně školství a exministr školství, tedy žádní novicové státní správy, a jeden z členů Rady, zjednaním nápravy vystaveni, je změna pro ně osobně velmi příznivá: jejich nynější nezákonné postavení by se změnilo ve stav právně korektní. Je vskutku těžko pochopitelné, proč k tomu dávno nedošlo, když už se nějaká napravitelná chyba stala.

V právním státě je nerespektování zákona neslučitelné s místopředsednickým působením paní exministrny a pana exministra. Co je příčinou či pravým důvodem jejich ať vědomého či nevědomého setrvávání v nezákonnosti, lze se jen domýšlet.

Případ na svého nápravce teprve čeká. Bude muset přijít zřejmě zvenčí, Rada dala najevo, že se s věcí korektně vyrovnat nedovede, resp. nemíní. Přitom by pověsti Rady posloužilo, kdyby zásahu zvenčí třeba nebylo. To zejména proto, že Radě předsedá sám pan premiér, byť t. č. jako předseda vlády v demisi, a možná tedy přenechávající vědomě některou agendu již svému nástupci, zejména v případech, kdy na předmětné věci není ani spontánně ani svými poradci nebo svým aparátem zainteresován. Jeho nezainteresovanost nasvědčuje, že dopisy z 26. a 29. července, 25. září a 15. října 2013 zůstávají bez reakce jak jeho samotného, tak jeho aparátu jako předsedy Vlády či jeho aparátu jako předsedy RVVI.

2. Josef Kubát: Maturitní zkouška – postavení matematiky.

Předseda JČMF rozvedl údaje uvedené v textu (Z-11) zasláném již spolu s pozvánkou na AF-XLV. Připojený výtah ze stenozáznamu (Z-12) z Veřejného slyšení v senátním výboru (11.6.2013) obsahuje referát J. Kubáta a diskusní příspěvky E. Fuchse a J. Kříže (vesměs JČMF) a P. Piřhy (ministr školství, mládeže a tělovýchovy 1992–1994). Obsahově k nim patří i příspěvek M. Černohorského (Z-13).

3. Ludvík Kunz: Základní výzkum a průmysl v České republice.

Působivou prezentaci L. Kunze (Z-7) mohl posluchač vnímat jako projev ve stylu skladby s expozicí E, provedením AN a strukturovaným finálem KAV s důraznou codou J poukazující na dosud stále ne dost pochopenou naléhavost posledního řádku této jeho osnovy:

- Evergreen již řadu desetiletí.
- Aktualizace Národní politiky VaVaI.
Cíl: Vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků a jejich využívání v inovacích.

Aktualizace Národní politiky VaVaI do roku 2020

1. Zajištění kvalitních lidských zdrojů.
2. Vytváření prostředí pro efektivní šíření a využívání znalostí.
3. Zvyšování inovační výkonnosti podniků.
4. Zlepšení koordinace systému řízení v ČR.

- Kvalitní výzkum potřebuje klid a dlouhodobé horizonty.
- Aplikovaný výzkum v podnicích se po roce 90 vytratil.
- Výzkumná pracoviště zaměřená na základní výzkum suplují aplikovaný výzkum pro podniky.

Je třeba změnit současný systém hodnocení výsledků.

4. Diskuse.

V obsáhlé a obsažné diskusi vystoupili téměř všichni účastníci semináře, někteří vícekrát. Písemně byl předán podnět k oslovení politických činitelů E. Hulicius) a poseminárně zaslána charakteristika diskusních vystoupení (L. Pátý (Z-14), J. Rákosník (Z-15)).

Názory a náměty vyzněly v jednoznačnou podporu stanovisek prezentovaných na slyšení v Senátu (Z-12), a tedy mj. v naléhavý požadavek revize maturitní zkoušky a postojů ke vzdělávání v matematice vůbec. Vedoucím činitelům ministerstva, kteří by chtěli využít značný odborný potenciál Jednoty českých matematiků a fyziků, se může dostat účinné pomoci, projeví-li o ni zájem, k čemuž narozdíl od někdejších dob už po řadu let nedochází.

8. XLVI. Akademické fórum „Hodnocení vědy a výzkumu“ se koná ve čtvrtek 19.12.2013.
Pozvánka s programem je připojena (Z-16).

XLV. Akademické fórum skončilo v 17:15.

8.12.2013

Za Odbornou skupinu Organizace výzkumu ČFS JČMF
Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., předseda

Seminární adresa:

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.,
Ústav teoretické fyziky a astrofyziky
Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity
Kotlářská 2
611 37 Brno

cernohorsky@physics.muni.cz tel. 605 707 876